

ІНТЕГРАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ В АЗІАТСЬКО-ТИХООКЕАНСЬКОМУ РЕГІОНІ

Викладач: кандидат історичних наук, доцент, Єльніков Михайло Васильович

Кафедра: *всесвітньої історії та міжнародних відносин, V корпус, ауд. 304*

E-mail: *elnikov.mv@gmail.com*

Телефон: *(061) 228-76-39*

Інші засоби зв'язку: *Moodle, Viber, ZOOM, Facebook Messenger, приватні повідомлення*

Освітня програма, рівень вищої освіти	Країнознавство Магістр						
Статус дисципліни	Нормативна						
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2022-2023	Рік навчання	2	Тижні	11
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів ¹		2		Лекційні заняття – 22 Практичні заняття – 10 Самостійна робота – 58	
Вид контролю	Залік						
Посилання на курс в Moodle	https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9273						
Консультації:	особисті – п'ятниця, з 14:30 до 15:50, V корпус, ауд. 304; дистанційні – за попередньою домовленістю						

ОПИС КУРСУ

Курс має за **мету** сформувати у студентів основні знання про інтеграційну політику в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні та її вплив на систему міжнародних відносин у XXI столітті. Завдяки цьому конкретизується знання студентами засобів і методів функціонування системи сучасних міжнародних відносин, роль Азіатсько-Тихоокеанського регіону в підтримці миру на планеті, суперечливих тенденцій універсалізму та регіоналізму на даному прикладі.

Предметом курсу є формування у студентів аналітичного узагальнення стосовно політики провідних держав в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні у модерну добу, діяльності і ролі існуючих там міжнародних організацій у міжнародних відносинах. Глобалізація проблем сучасної цивілізації постійно підвищує роль країн Азіатсько-Тихоокеанського регіону (58 країн) перш за все – США, Росії, Китаю, Австралії, Канади, Японії, Індонезії, Нової Зеландії тощо як гарантів вирішення найважливіших світових проблем.

Основні завдання курсу: ознайомитися з виникненням основних інтеграційних структур в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні; проаналізувати теоретичні та практичні засади інтеграційних процесів в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні; виокремити провідні тенденції економічної та політичної політики в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні; висвітлити проблеми міжнародної політики провідних країн Азіатсько-Тихоокеанському регіоні доби глобалізації.

За результатами вивчення курсу студент повинен знати: теоретичні засади формування сучасної інтеграційної політики провідних країн Азіатсько-Тихоокеанському регіоні; основні види термінів, пов'язаних з інтеграційної політикою в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні; політичні доктрини країн – членів АТСС, АСЕАН, ЄАЕС, ШОС, БРІКС тощо; найважливіші принципи їх взаємозв'язку та диферсифікації; характер найважливіших особливостей, механізмів та рушійних сил міжнародних відносин в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні на тлі процесів глобалізації.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

За умов сучасного динамічного розвитку міжнародних контактів та міждержавного співробітництва, зокрема з ісламськими країнами, фахівці з міжнародних комунікацій набувають дедалі більшого значення на ринку праці, що відповідає офіційній статистичній інформації про попит та пропозиції на ринку праці у розрізі професій та видів діяльності Державної служби статистики України. За обсягами міжнародних зовнішньоекономічних зв'язків Запорізька область посідає четверте місце серед регіонів України. Ці обставини значно посилюють потребу підприємств та організацій у фахівцях з міжнародної комунікації. Наявність таких фахівців є важливим компонентом формування організаційних та соціально-економічних умов для ефективного розвитку міжнародного економічного та галузевого співробітництва у сферах енергетики, промислової та аграрної політики, транспорту, охорони навколишнього природного середовища, фінансових послуг, туризму, наукової та інноваційної діяльності. У сукупності це слугуватиме фундаментом для міжнародного співробітництва, а також надходження інвестицій у пріоритетні для сталого розвитку сфери та види діяльності.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможе:

самостійно інтерпретувати інформацію щодо реальних подій у сфері міжнародних відносин в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні;

- застосовувати отримані знання при вирішенні конкретних ситуацій при науковому дослідженні та аналізі явищ і процесів сучасного світу в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні ;
- орієнтуватись в основних тенденціях та проблемах розвитку глобальної міжнародної системи в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі вищої освіти повинні досягти таких **результатів навчання (компетентностей)**:

Заплановані робочою програмою результати навчання та компетентності	Методи і контрольні заходи
1	2
РНЗн 2 Знати сучасні проблеми міждержавної політичної, економічної та культурної взаємодії.	Методи: кейс-метод, мультимедійні методи, лекція-дискусія. Контрольні заходи: семінарські заняття, групові дискусії, самостійна робота з опрацювання наукової літератури та виконання дослідницьких завдань
РНЗн 3 Знати природу міжнародних комунікацій, проблеми розвитку держав та регіонів у глобальному, регіональному та локальному контекстах.	Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дискусійного викладу. Контрольні заходи: захист індивідуальних завдань; самостійне опрацювання монографічної та періодичної літератури; підготовка аналітичної довідки, підготовка та проведення презентацій
РНЗн 4 Знає теоретичні засади країнознавчих досліджень території, політико-правових і економічних систем держав світу.	Методи: робота в проектних групах, кейс-метод, мультимедійні методи, лекція-дискусія, семінарські заняття, групові дискусії, презентація проектних пропозицій. Контрольні заходи: реалізується на всіх контрольних заходах (письмові роботи, презентації, тестування, обговорення, де відпрацьовуються навички професійного володіння українською і

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни

	іноземними мовами)
РНУ 1 Застосовувати елементи теоретичного та експериментального дослідження в професійній діяльності.	Методи: кейс-метод, мультимедійні методи, лекція-дискусія. Контрольні заходи: підготовка аналітичної довідки
РНУ 2 Здійснювати інтерпретацію методологічних засад країнознавчого дослідження.	Методи: кейс-метод, мультимедійні методи. Контрольні заходи: робота в проектних групах, презентація проектних пропозицій
РНЗЗ 1 Здійснювати діяльність у сфері міжнародного співробітництва та інших суміжних сферах.	Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дискусійного викладу. Контрольні заходи: захист індивідуальних завдань; самостійне опрацювання монографічної та періодичної літератури; підготовка аналітичної довідки, підготовка та проведення презентацій
РНЗЗ 3 Організувати та здійснювати індивідуальні та групові дослідницькі проекти в сфері країнознавства та регіоназнавства.	Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дискусійного викладу. Контрольні заходи: реалізується на всіх контрольних заходах (письмові роботи, презентації, тестування, обговорення, де відпрацьовуються навички професійного володіння українською і іноземними мовами)
РНЗЗ 4 Готувати аналітичні довідки, звіти та інші документи про стан внутрішньої та зовнішньої політики країн світу у регіональному та глобальному контекстах.	Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дискусійного викладу. Контрольні заходи: робота на семінарських заняттях, виконання тестових завдань, контрольних робіт, захист індивідуальних завдань; самостійне опрацювання монографічної та періодичної літератури; підготовка аналітичної довідки, підготовка та проведення презентацій
РНЗЗ 5 Організувати та веде професійні дискусії із країнознавчих та зовнішньополітичних проблем.	Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дискусійного викладу. Контрольні заходи: робота на семінарських заняттях, виконання тестових завдань, контрольних робіт, захист індивідуальних завдань; самостійне опрацювання монографічної та періодичної літератури; підготовка аналітичної довідки, підготовка та проведення презентацій
РНЗЗ 8 Презентувати для широкого загалу інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід з актуальних питань міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій	Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дискусійного викладу. Контрольні заходи: проектна робота, захисти звітів з практики, захист курсової роботи, складання комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності
РНК 2 Застосовувати набуті знання з країнознавства для організації та проведення професійних дискусій у	Методи: пояснювально-ілюстративний, репродуктивний, евристичний, дискусійного викладу. Контрольні заходи: проектна робота, захисти звітів з практики, захист курсової роботи,

різноманітних за етнічним, культурним та конфесійним складом групах, демонструючи повагу до опонентів та їхньої точки зору.	складання комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності
РНАіВ 1 Вміти приймати рішення, виходячи із конкретної ситуації	Методи: репродуктивний, дискусія, дослідницький. Контрольні заходи: семінарські заняття, групові дискусії, самостійна робота з опрацювання наукової літератури та виконання дослідницьких завдань
РНАіВ 2 Результативно працювати у команді на засадах толерантності.	Методи: репродуктивний, дискусія, дослідницький. Контрольні заходи: індивідуальне завдання (планування самостійного дослідження, презентація його результатів, обґрунтування та презентація висновків)
РНАіВ 4 Ініціювати інноваційні проєкти, виявляє лідерство та повну автономність під час їх реалізації, соціальну відповідальність за результати прийняття стратегічних рішень.	Методи: пояснювально-ілюстративний, проблемний, пошуковий. Контрольні заходи: семінарські заняття, самостійна робота, консультації, створення аналітичних довідок, розв'язання кейсових завдань та інші.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Дужа І. А. Еволюція політики США в Азійсько-Тихоокеанському регіоні: монографія. Біла Церква: ДНВЗ «БНАУ», 2018. 198 с.; Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Країнознавство: навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2018. 264 с.; Торговельні війни сучасності та їх вплив на економічне зростання і розвиток у світі та Україні / Наук. ред. В. Юрчишин. Київ: Заповіт, 2019. 188 с. Презентації лекцій, плани семінарських занять, тестові завдання розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9273#section-0>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи (тах 60 балів):

Обов'язкові види роботи:

Виступи на семінарських заняттях (тах 8 бали), що включають послідовний виклад матеріалу з висновками в кінці відповіді, знання фактичного матеріалу, володіння понятійним апаратом, уміння творчо розв'язувати завдання.

Робота у групі над розв'язанням практичного завдання, поставленого викладачем (тах 5 бали) – на кожному практичному занятті.

Письмова контрольна робота (тах 10 балів) – двічі на семестр, наприкінці кожного змістового модулю курсу. Контрольна робота у вигляді тестових завдань. Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9273#>

Додаткові види роботи:

Індивідуальне письмове завдання у вигляді реферату (тах 10 балів) виконується за бажанням студента у вигляді аналітичної довідки.

Підсумкові контрольні заходи (тах 40 балів):

Усна відповідь на екзамені (тах 40 балів) передбачає розгорнуте висвітлення двох питань: практичного (тах 20 балів) й теоретичного – термінології (тах 20 балів). Перелік питань див. на сторінці курсу у Moodle у розділі «Поточний і підсумковий контроль»: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=9273#>

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1 (розділ 1)	Теоретичні завдання (опитування)	Семінари 1-2	16%
	Групова робота на семінарі	Семінари 1-2	10%
	Письмова контрольна робота	Тиждень 6	10%
	Індивідуальне письмове завдання	Тиждень 1-6	10%
Змістовий модуль 2 (розділ 2)	Теоретичні завдання (опитування)	Семінари 3-5	24%
	Групова робота на семінарі	Семінари 3-5	15%
	Письмова контрольна робота	Тиждень 11	10%
	Індивідуальне письмове завдання	Тиждень 7-11	10%
Підсумковий контроль (max 40%)			
Підсумкове теоретичне завдання			20%
Підсумкове практичне завдання			20%
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1: РОЗВИТОК ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АЗІАТСЬКО-ТИХООКЕАНСЬКОМУ РЕГІОНІ ПІСЛЯ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ			
Тиждень 1 Лекції 1-2	Лекція 1. Вступ до курсу. Історичні обставини та передумови формування інтеграційних процесів в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні Лекція 2. Асоціація держав Південно-		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни

	Східної Азії		
Тиждень 2 Семинар 1	Інтеграційні процеси в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні: роль і місце США, Росії та Китаю в цьому процесі	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, огляд ролі провідних країн світу в інтеграційних процесах в АТР	8 5
Тиждень 3 Лекції 3-4	Лекція 3. Азійсько-Тихоокеанське економічне співробітництво (АТЕС) Лекція 4. Асеановський регіональний форум (АРФ)		
Тиждень 4 Семинар 2	Центри економічних інтеграційних процесів в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Регіональні об'єднання в глобальній економіці	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, визначення специфіки регіональних об'єднань країн АТР	8 5
Тиждень 5 Лекції 5-6	Лекція 5. Шанхайська організація співробітництва (ШОС) Лекція 6. Азійський форум парламентарів з народонаселення і розвитку		
Змістовий модуль 2: РОЗВИТОК ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АЗІАТСЬКО-ТИХООКЕАНСЬКОМУ РЕГІОНІ У ДОБУ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ			
Тиждень 6 Лекції 7-8	Лекція 7. Інтеграційні процеси в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні: роль і місце США, Росії та Китаю в цьому процесі Лекція 8. Центри економічних інтеграційних процесів в		

ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАЗВА ФАКУЛЬТЕТУ
Силабус навчальної дисципліни

	Азіатсько-Тихоокеанському регіоні. Регіональні об'єднання в глобальній економіці		
Тиждень 7 Семінар 3	Інтеграційні процеси в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні в глобальну епоху: регіональна специфіка	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, визначення регіональної специфіки	8 5
Тиждень 8 Лекції 9-10	Лекція 9. Інтеграційні процеси в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні в глобальну епоху: регіональна специфіка Лекція 10. Сучасні інтеграційні процеси в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні: формування трансрегіональних мегаугод		
Тиждень 9 Семінар 4	Сучасні інтеграційні процеси в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні: формування трансрегіональних мегаугод	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, аналіз трансрегіональних мегаугод	8 5
Тиждень 10 Лекція 11	АТР сьогодні: особливості розвитку інтеграційних процесів в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні		
Тиждень 11 Семінар 5	АТР сьогодні: особливості розвитку інтеграційних процесів в Азіатсько-	Теоретичні завдання (опитування). Групова робота на семінарі, аналіз особливостей розвитку інтеграційних процесів в Азіатсько-Тихоокеанському регіоні	8 5

	Тихоокеанському регіоні		
--	----------------------------	--	--

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література:

1. Дужа І. А. Еволюція політики США в Азійсько-Тихоокеанському регіоні: монографія. Біла Церква: ДНВЗ «БНАУ», 2018. 198 с.
2. Лісовський П. М., Лісовська Ю. П. Країнознавство: навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Кондор», 2018. 264 с.
3. Торговельні війни сучасності та їх вплив на економічне зростання і розвиток у світі та Україні / Наук. ред. В. Юрчишин. Київ: Заповіт, 2019. 188 с.

Додаткова література:

1. Браян Дж. Карлсон COVID-19: можливості для Китаю, перешкоди для Росії. THE UKRAINIAN WEEK. 4 лютого 2021. URL: <https://tyzhden.ua/World/251420>.
2. Гаспарян Є. С. Реалізація українського напрямку у проекті КНР «один пояс – один шлях»: сучасний стан і перспективи. Питання Сходознавства в Україні. Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 28 березня 2019 р. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2019. С. 376–378.
3. Досвід співпраці Китаю і країн Центральної та Східної Європи у форматі «16+1» та перспективи України. Аналітична записка. URL : <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/mizhnarodni-vidnosini/dosvid-spivpraci-kitayu-i-krain-centralnoi-ta-skhidnoi-evropi-u>.
4. Китаїзація Далекого Сходу Росії або “русский с китайцем братья навек”. Український інтерес. 16.03.2017. URL: <https://uain.press/blogs/kytayizatsiya-dalekogo-shodu-rosiyi-abo-russkij-s-kytajtsem-bratya-navek-25546>.
5. Китайська цивілізація: традиції та сучасність : матеріали XIV міжнародної наукової конференції, 5 листопада 2020 р. Київ : Видавничий дім «Гельветика», 2020. 496 с.
6. Кошовий С. А. Аналіз співпраці США і КНР крізь призму 40-річної ретроспективи відносин. Питання Сходознавства в Україні. Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю 28 березня 2019 р. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2019. С.279–283.
7. Кривенко Н.В. Особливості розвитку інтеграційних угруповань. Наукові записки Національного університету “Острозька академія”. Серія “Економіка”. 2017. № 6(34). С. 4–7.
8. Леценко Л.О. Доцентровані та відцентровані тенденції в Південно-Східній Азії в процесі започаткування регіонального полюсу сучасної світової політики. Дослідження світової політики. 2007. № 38. С. 227–237.
9. Мариніна С.В. Особливості розвитку інтеграційних угруповань в Азійсько-Тихоокеанському регіоні. Економічний часопис XXI. 2013. №1-2(2). С. 3–6.
10. Міжнародні конфлікти у сучасному світі: від регіонального протистояння до глобального суперництва. Матеріали міжнародної наукової конференції. (Львів, 11 грудня 2019 р.) / Упорядники: Мальський М. З., Кучик О. С., Вовк Р. В. Львів: Факультет міжнародних відносин ЛНУ ім. І.Франка, 2019. 86 с.
11. Милосердна І. М., Краснопольська Т. М. Азіатсько-Тихоокеанський регіон та проекти його розвитку: кінець ХХ – початок ХХІ століття. Актуальні проблеми політики. 2020. Вип. 65. С. 130–138.
12. Подшибякін Д. В. Політика «м'якої сили» КНР: сучасний стан та перспективи. Питання Сходознавства в Україні. Тези доповідей Всеукраїнської науково-практичної

- конференції з міжнародною участю 28 березня 2019 р. Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2019. С.395–398.
13. Як Китай та Росія поглиблюють зв'язки на тлі пандемії та протистояння Пекіна з Вашингтоном. Передрук з "Радіо Свобода". 01 вересень, 2020. URL: <https://ukrainian.voanews.com/a/kytai-rosiya-zvyazyky-poglyblennia/5566135.html>.
  14. Der Beginn einer neuen Ära? Die strategische Partnerschaft zwischen Brasilien und der Europäische Union ist mit großen Hoffnungen verbunden, wird aber in Lateinamerika keineswegs einhellig begrüßt. *Tópicos*. 2017. № 3. P. 32–33.
  15. Kuzio T., D'Anieri P. *The Sources of Russia's Great Power Politics: Ukraine and the Challenge to the European Order. E-Intertational relations: Bristol*, 2018. 167 p.
  16. Marples D.R. *Ukraine in Conflict: an Analytical Chronicle. E-International Relations: Bristol*, 2018. 225 p.
  17. *Séparatisme islamiste: service public, associations, école... Ce qu'il faut retenir du discours de Macron. Le Figaro*. 2.10.2020. URL: <https://www.lefigaro.fr/politique/nous-devons-nous-attaquer-au-separatismeislamiste-assure-emmanuel-macron-20201002?> (дата звернення: 15.08.2021).
  18. *The Geography of Tourism of Eastern and South European Countries. Second edition. Springer International Publishing*, 2017. 559 p.
  19. Petras J. Latin America's "New Left" In Crisis: As the "Free Market" Collapses. URL: http://axisoflogic.com/artman/publish/article_28610.shtml (дата звернення: 15.08.2021).
  20. Wallerstein I. How Far Left Has Latin America Moved? URL: <http://www.iwallerstein.com/How%20Far%20Left%20Has%20Latin%20America%20Moved/> (дата звернення: 15.08.2021).

Інформаційні ресурси:

1. UKRAINIAN HISTORICAL LIBRAR. URL: <http://ukrhistory.narod.ru/texts/yakovenko-5.htm>.
2. Історична правда. –URL: <http://www.istpravda.com.ua/>
3. Львівська філія НАНУ – URL: <http://inst-ukr.lviv.ua>.
4. Міністерство закордонних справ України. – <http://www.mfa.gov.ua/>.
- Національний університет «Києво-Могилянська академія». URL: <http://ukma.kiev.ua>.
5. Національний університет «Острозька академія» – URL: history@uosa.uar.net.
6. ННБУ ім. Вернадського – URL: <http://www.nbuiv.gov.ua>.
7. Центральноевропейська ініціатива – <http://ci.uz.gov.ua/org/cei/>
8. Офіційний сайт Центру політичних та соціальних студій Центральної Азії та Закавказзя. – <http://www.ca-c.org>.
9. Центр політичних та соціальних студій Центральної Азії та Закавказзя – <http://www.ca-c.org>.

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Інтерактивний характер курсу передбачає обов'язкове відвідування практичних занять. Студенти, які за певних обставин не можуть відвідувати практичні заняття регулярно, мусять впродовж тижня узгодити із викладачем графік індивідуального відпрацювання пропущених занять. Окремі пропущені завдання мають бути відпрацьовані на найближчій консультації впродовж тижня після пропуску. Відпрацювання занять здійснюється усно у формі співбесіди за питаннями, визначеними планом заняття. В окремих випадках дозволяється письмове відпрацювання шляхом виконання індивідуального письмового завдання.

Студенти, які станом на початок екзаменаційної сесії мають понад 70% невідпрацьованих пропущених занять, до відпрацювання не допускаються.

Політика академічної доброчесності

Кожний студент зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства – це плагіат. Використання будь-якої інформації (текст, фото, ілюстрації тощо) мають бути правильно процитовані з посиланням на автора! Якщо ви не впевнені, що таке плагіат, фабрикація, фальсифікація, порадьтеся з викладачем. Усі письмові роботи, що виконуються слухачами під час проходження курсу, перевіряються на наявність плагіату за допомогою спеціалізованого програмного забезпечення UniCheck. Відповідно до чинних правових норм, плагіатом вважатиметься: копіювання чужої наукової роботи чи декількох робіт та оприлюднення результату під своїм іменем; створення суміші власного та запозиченого тексту без належного цитування джерел; рерайт (перефразування чужої праці без згадування оригінального автора). Будь-яка ідея, думка чи речення, ілюстрація чи фото, яке ви запозичуєте, має супроводжуватися посиланням на першоджерело. Приклади оформлення цитувань див. на Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/mod/resource/view.php?id=103857>

Виконавці індивідуальних дослідницьких завдань обов'язково додають до текстів своїх робіт власноруч підписану Декларацію академічної доброчесності (див. посилання у Додатку до силабусу).

Роботи, у яких виявлено ознаки плагіату, до розгляду не приймаються і відхиляються без права перескладання. Якщо ви не впевнені, чи підпадають зроблені вами запозичення під визначення плагіату, будь ласка, проконсультуйтеся з викладачем.

Висока академічна культура та європейські стандарти якості освіти, яких дотримуються у ЗНУ, вимагають від дослідників відповідального ставлення до вибору джерел. Посилання на такі ресурси, як Wikipedia, бази даних рефератів та письмових робіт (Studopedia.org та подібні) є неприпустимим. Рекомендовані бази даних для пошуку джерел:

Електронні ресурси Національної бібліотеки ім. Вернадського: <http://www.nbuv.gov.ua>

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Будь ласка, вимкніть на беззвучний режим (вібрацію) свої мобільні телефони та не користуйтеся ними під час занять. Мобільні телефони відволікають викладача та ваших колег. Під час занять заборонено надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо. Електронні пристрої можна використовувати лише за умови виробничої необхідності в них (за погодженням з викладачем).

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення можуть надсилатися через старосту, на електронну пошту та розміщуватимуться в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Ел. пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем. Адреси типу alaja.rosa@gmail.com або agent.SBU@gmail.com не приймаються!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2020-2021 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2020-2021 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>